

Fylkesmannen i Telemark

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Anne-Lene Lundsett, tlf. 35 58 62 13

Kontrollrapport

Kontrollrapport nummer:	2016.005.R.FMTE
Saksnummer:	2016/118
Dato for kontroll:	26. og 27. april 2016

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn:	Bjorstaddalen avfallsanlegg AS	Bedriftsnr.:	914 564 190
		Foretaksnr. (morselskap):	814 257 622
Postadresse:	Kilebygdvegen 104, 3739 Skien	Kontaktperson:	Liv Stock Istad
		Telefon / e-post:	post@bjorstaddalen.no
Besøksadresse:	Kilebygdvegen 104, 3739 Skien	Kommunenr. / kommune:	0806 / Skien
Bransjenr. (NACE-kode):	38.210 - Behandling og disponering av ikke farlig avfall	Anleggsnr.:	0806.0113.01
Tilstede på kontrollen: se vedlegg 2			

Kontrollomfang:

Kontrollen er ikke en uttømmende kontroll innen Fylkesmannens tilsynsområde, men er avgrenset til:

- Mottakskontroll
- Håndtering av overvann og sigevann
- Oppfølging av tillatelsen til virksomhet etter forurensningsloven
- Oppfølging av disse temaene i internkontrollen

Kontrollrapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen i forhold til:

- Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), av 6. desember 1996 med senere endringer
- Lov om forurensinger og om avfall (forurensningsloven), av 13. mars 1981, med senere endringer
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), av 1. juni 2004, med senere endringer
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Bjorstaddalen avfallsanlegg Skien kommune, datert 28.5.09 og sist endret 27.3.15.

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket 2 avvik* under kontrollen. Det er gitt 3 anmerkning*. Se nærmere omtale inni rapporten.

Oppfølging etter kontrollen

Frist for tilbakemelding på kontrollrapporten framgår av oversendelsesbrevet.

Skien 4.5.16
sted dato

Anne-Lene Lundsett

Fylkesmannen i Telemark

(etter fullmakt, rapporten er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift)

* Avvik og anmerkning er definert på side 3 i rapporten

Innhold:

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Omfang
4. Avvik
5. Anmerkninger
6. Andre forhold
7. Gjennomføring

Vedlegg:

Vedlegg 1: Liste over dokumenter mottatt fra virksomheten før revisjonen

Vedlegg 2: Deltakere ved revisjonen

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter revisjon ved Bjorstaddalen avfallsanlegg AS, deponiet 26.04.16 og 27.04.16.

Formålet med revisjonen var å gjennomgå om virksomheten følger opp sitt ansvar og plikter, fastsatt i regelverk om ytre miljø, knytt til avfallsdeponiet.

Revisjonen ble gjort ved gjennomgang av dokumenter, ved intervju av aktuelle personer fra virksomheten, befarings og verifikasjon av om krav i lover og forskrifter blir tilfredsstillende og om rutiner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket ved revisjonen.

Definisjon - avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven og/eller produktkontrollloven og/eller forskrifter hjemlet i disse eller krav og vilkår fastsatt i tillatelsen.)

Definisjon - anmerking:

Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

2. Dokumentunderlag

- Dokumentasjon mottatt fra Bjorstaddalen avfallsanlegg AS før gjennomføring av revisjonen. Dokumentene er listet opp i vedlegg 1.
- Årsrapporter mottatt tidligere år.

3. Omfang

Kontrollen er ikke en uttømmende kontroll innen Fylkesmannen sitt tilsynsområde, men er avgrenset til følgende tema for denne revisjonen drift av deponiet og da spesielt mottakskontroll og håndtering av overvann og sigevann. Internkontroll inkludert risikovurderinger knyttet til disse temaene er også en del av kontrollen.

4. Avvik

Fylkesmannen har gitt følgende avvik

Avvik 1: Stikkprøvekontrollen har mangler

Avvik fra: Tillatelsens vilkår 3.6 Registrering og kontroll ved mottak av avfall til deponi
Avfallsforskriften § 9-11 mottak av avfall, jf. vedlegg II pkt. 1.4 kontroll på stedet

Grunnlag for avviket:

- Det gjennomføres ikke til strekkelig antall stikkprøvekontroller
- Ved stikkprøvekontroll sjekkes ikke det deponerte avfallet opp mot beskrivelsene i basiskarakteriseringen
- Det blir ikke gjennomført testing i tråd med regelverket

Kommentarer:

Over en lengre periode er det ikke tatt antall stikkprøver som kreves. I tillatelsen kreves det at det minimum skal tas 1 stikkprøve pr. 100 lass mottatt avfall til deponering. Ved stikkprøvekontroll sjekkes avfallet mot en intern sjekk liste, men ikke mot basiskarakteriseringen av det aktuelle avfallet. Avfall som er testet ved basiskarakterisering blir ikke alltid testet ved stikkprøvekontroll etter kravene i forskriften. Disse forholdene er ivarettatt i virksomhetens egne rutiner, men følges ikke opp i praksis.

Fylkesmannens forventninger til virksomhetens oppfølging og tilbakemelding:

Fylkesmannen forutsetter at virksomheten utfører stikkprøvekontroll i henhold til regelverk og egne rutiner.

Vi ber om en skriftlig redegjørelse av gjennomførte tiltak og kopi av:

- stikkprøvejournal som viser hyppigheten av stikkprøvekontrollen
- utfylte skjemaer som brukes ved stikkprøvekontroll av henholdsvis ordinært og testpliktig avfall
- resultater av testing av testpliktig avfall

Avvik 2: Internkontrollen er mangelfull

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 annet ledd nr. 6 og 7

Grunnlaget for avviket er beskrevet nedenfor (avviket er ikke basert på en fullstendig gjennomgang av internkontrollen).

Grunnlag for avviket:

- a) Rutiner for mottakskontroll er mangelfulle.
  - Kommunikasjon mellom personalet i vekten og de som utfører visuell kontroll ute på deponiet er ikke tilfredsstillende beskrevet i rutinene.
  - Den visuelle kontrollen av avfall som skjer ute på deponiet, er mangelfullt beskrevet i rutinene.
  - Det står ikke i rutinene at avvisning av avfall skal avviksregistreres.
- b) Rutiner for drift/vedlikehold av tiltak for avledning av overvann som avskjærende grøfter, bekkelukkinger, delvis avsluttede deponiareal etc., er mangelfulle.
- c) Det mangler dokumentasjon på ansvarsforhold mellom virksomheten og Skien kommune for drift og vedlikehold av fordrøyningsdammen for sigevann.
- d) Rutine for risikovurdering inkl. risikovurderingsskjema er mangelfull.
  - Det mangler en beskrivelse av konsekvens- og sannsynlighetsklassene.
  - Metode og utføring av risikovurdering er mangelfullt beskrevet.

Kommentarer:

- a) Det står ikke beskrevet i rutinene at personell i vekta skal formidle opplysninger om avfallens basiskarakterisering til utøvende kontrollpersonell på deponiet. Det er ikke spesifisert i rutinene hva en skal se etter ved den visuelle kontrollen og hva/hvor mye som skal til før et lass skal avvises. Dette gjelder rutinene som skal sikre den ordinære mottakskontrollen av alt avfall som skal deponeres.
- b) I følge rutinen «Kontroll og overvåking av miljø» skal det hver vår gjennomføres besiktigelse av om alle avskjærende grøfter fungerer. Det står ikke noe om kontroll av bekkinntakene og de delvis avsluttede deponiarealene. Det er heller ikke beskrevet at resultater etter befaring og eventuelle påfølgende tiltak skal dokumenteres. I rutinen «Arbeid på deponi» står det at setninger skal utbedres, men det er ikke nærmere beskrevet hvordan dette skal avdekkes eller utbedres. Virksomheten har

også en rutine for overvåkning av sigevannsanlegget, men denne omhandler ikke overvann. Rutinen «Beskyttelse av jord og vann» er mer en beskrivelse av systemet for håndtering av overvann og sigevann, og den sier lite om drift og vedlikehold av disse systemene.

- c) Det foreligger ingen skriftlig kontrakt/avtale med Skien kommune om hvem som er ansvarlig for drift og vedlikehold av fordrøyningsdammen for sigevann. Bjorstaddalen avfallsanlegg AS eier dammen og Skien kommunen eier pumpestasjonen.
- d) Det er ikke gitt en beskrivelse av kriteriene for de ulike sannsynlighets- og konsekvensklassene. Det mangler også en beskrivelse av hvordan risikovurderingen skal utføres, som f.eks. metode, medvirkning, osv.

Fylkesmannens forventninger til virksomhetens oppfølging og tilbakemelding:

a, b og d) Vi ber om å få tilsendt kopi av oppdaterte rutiner for:

- mottakskontroll
- drift og vedlikehold av anretninger for håndtering av overvann
- risikovurdering

- c) Dokumentasjon på ansvarsforhold mellom virksomheten og Skien kommune for drift og vedlikehold av fordrøyningsdammen for sigevann skal sendes Fylkesmannen.

5. Anmerkninger

Fylkesmannen har gitt følgende anmerkninger:

Anmerkning 1: Tiltak for å hindre inntrenging av overvann i deponiet har vært mangelfull.

Kommentarer:

I henhold til krav i tillatelsen skal deponiet sikres mot inntrenging av overvann og det skal etableres avskjærende grøfter for å lede overvannet vekk fra deponiet. Det skal også gjøres tiltak for hindre infiltrasjon av nedbør i avfallet. Etter Fylkesmannens vurdering har det vært for lite fokus på dette tidligere. Etter at virksomheten gikk over til Bjorstaddalen avfallsanlegg AS har det vært iverksatt flere tiltak for å avskjære overvann fra deponiet.

Anmerkning 2: Informasjon og opplæring av de ansatte i internkontrollen er mangelfull

Kommentarer:

Virksomheten har ikke systematisk opplæring av de ansatte i internkontrollen. Rutiner som omhandler konkrete arbeidsoppgaver blir gitt til de aktuelle ansatte. De ansatte blir ellers informert om hvor de kan finne rutinene og må selv sette seg inn i disse.

Anmerkning 3: Risikovurderingen er mangelfull

Kommentarer:

Risikovurderingen er etter vår vurdering for overordnet og generell når det gjelder ytre miljø. Det er beskrevet få uønskede hendelser knyttet til driften av deponiet. Beskrivelsene av hendelsene og konsekvensene er lite beskrevet og konkretisert. De valgte akseptkriteriene i risikovurderingen medfører generelt at det aksepteres stor grad av risiko før tiltak skal settes inn.

6. Andre forhold

For eksisterende deponiceller i byggetrinn 1 og 2 har Fylkesmannen innvilget dispensasjon fra kravet om dobbel bunntetting. Dispensasjon er gitt på bakgrunn av en miljæriskioanalyse som viser at de hydrogeologiske forholdene er kjennetegnet ved at bunnen av Bjorstaddalen er et utstrømningsområde for grunnvann i fjell og løsmasser, mens de høyereliggende fjellpartiene utgjør innstrømningsområder hvor grunnvann nydannes ved nedbørsinfiltrasjon. Det er systemet av innadrettet grunnvannsgradient som utgjør fundamentet i sikkerheten mot lekkasje av sivevann til omkringliggende områder.

Ved at grunnvannsstanden i dalsidene på begge sider av Bjorstaddalen holder seg stabil høy, sikres en innadrettet sivevannsgradient mot deponiet. Dispensasjonen forutsetter at disse naturgitte forholdene er til stede. Virksomheten bør ved utvidelse/endringer av deponiet innenfor trinn 2 vurdere om klimaendringer med bl.a. økt nedbørintensitet vil påvirke disse forholdene. Vi minner om at fysiske endringer av driften i /ved deponiet bør avklares med Fylkesmannen før tiltak iverksettes.

7. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Utsending av brev datert 14.1.16 med varsel om revisjon og gebyrsats.
- Utsending av brev datert 22.1.16 med dagsorden for forberedende møte 9.2.16 kl.09 vedr. revisjon av deponiet ved Bjorstaddalen avfallsanlegg AS
- Forberedende møte 9.2.16 med klargjøring av aktuell dokumentasjon for oversending og fastsettelse av endelige datoer for revisjon.
- Åpningsmøte 26.4.16.
- Intervju og befaring 26.4.16 og 27.4.16
- Avsluttende møte 29.4.16 med presentasjon av funn.

VEDLEGG 1: Liste over dokumenter mottatt fra virksomheten for revisjonen

- Organisasjonskart
- Gjennomføring av kartlegging og utarbeiding og oppfølging av handlingsplaner
- Oversiktskart over deponiet
- Detaljkart over deponiet
- Brønnkart 1
- Brønnkart 2
- Beredskapsplan
- Forstudier – vannavskjæring
- Avrenning til felter (kart over nedslagsfeltet til deponiet)
- Oppfylling til kote 85
- Driftsrutiner:
  - ✓ Beskyttelse av jord og vann
  - ✓ Deklarasjon for farlig avfall
  - ✓ Deponiutvikling
  - ✓ Kontroll av avfall
  - ✓ Mottak av avfall
  - ✓ Basiskarakterisering av avfall til deponi
  - ✓ Arbeid på deponi
  - ✓ Særskilte krav til enkelte avfallstyper
  - ✓ Overvåking av sigevannsanlegget
  - ✓ Kontroll og overvåking av miljø
- Miljøkontrollprogram (21.04.05)
- Risikovurdering
- Risikomatrise
- Årsrapport 2015
- Virksomhetens presentasjon fra forberedende møte 09.02.16

VEDLEGG 2: Oversikt over personer som var direkte involvert i revisjonen.

I tabellen under er det gitt en oversikt over deltakere på de ulike deler av revisjonen:

Navn	Funksjon	Forberedende- møte 9.2.16	Åpnings- møte 26.4.16	Intervju 26.4.- 27.4.16	Befaring 26.4.14	Avsluttende- møte 29.4.16
Fra Bjorstaddalen avfallsanlegg AS:						
Sindre Hauen	daglig leder	X	X	X	X	X
Liv Stock Istad	ingeniør / system ansvarlig	X	X	X	X	X
Svein Tore Olsen	formann	X	X	X	X	X
Kate Bredahl-Molvik	mottakskontroll	X				
Fra Fylkesmannen:						
Anne-Lene Lundsett	revisjonsleder / overingeniør	X	X	X	X	X
Guri Ravn	revisor / senioringeniør	X	X	X	X	X
Ingvar Oland	underdirektør i miljøvernnavdelingen				X	